

Za ljudi
in Slovenijo

Konfederacija sindikatov delavcev

p.p. 56

2310 Slovenska Bistrica

10. julij 2024

Ministrstvo za javno upravo

Reprezentativni sindikati javnega sektorja

Člani ožje vladne pogajalske skupine za pogajanja in usklajevanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja

Zadeva: **Mnenje o predlogu novega Zakona o skupnih temeljnih sistema plač v javnem sektorju**

Zveza: Včeraj 9. 7. 2024 prejet predlog Zakona o skupnih temeljnih sistema plač v javnem sektorju

Spoštovani.

V konfederaciji smo včeraj prejeli v zvezi naveden predlog zakona, ki za konfederacijo in v njo vključene sindikate **absolutno ni sprejemljiv**. Predlog zakona v osnovi **ne odpravlja ugotovljene neustavnosti** po odločbi Ustavnega sodišča, kot je neustavnost v odločbi pojasnjena, da lahko za eno dejavnost Kolektivna pogodba za javni sektor - KPJS velja, čeprav KPJS iz te dejavnosti KPJS ne podpiše nobeden sindikat. Plačni sistem javnega sektorja je od prvega dne veljave (1. 8. 2008) neustaven in to **vemo že 12 let**, od izteka dvoletnega roka zakonodajalcu (DZ RS) za odpravo neustavnosti je minilo že 10 let. Za ustavnost določanja plač je odgovorna vlada in ne sindikati, kar je pomembno, ker se vlade ves čas izgovarjajo na sindikate, da zaradi njih neustavnost še ni odpravljena, ker ni soglasja. Plače javnih uslužbencev se v enotnem plačnem sistemu določajo neustavno, za to so odgovorne vse vlade do sedaj, vključno z aktualno. Aktualna vlada pa s predlogom zakona želi plačni sistem urediti **v nasprotju z ustavo in temeljnimi delovnimi zakoni na še več področjih**.

S predlogom zakona se želi vzpostaviti **vzporeden sistem delovne zakonodaje z veljavo le za javni sektor** in to **v popolnem nasprotju z ustavo in temelji delovne zakonodaje**, ki izhajajo iz Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o reprezentativnosti sindikatov in Zakona o kolektivnih pogodbah.

Glede na opisano v nadaljevanju v zvezi s predlogom zakona menimo, da **plačna reforma** v obliki kot je zamišljena - **ni izvedljiva**, in to ne glede na predvidene dvige plač, ki jih tako poudarjate, saj se nesorazmerja ne odpravljajo. Konfederacija in v njo vključeni sindikati reformi v takšni obliki ostro nasprotujemo. Osnovni namen pogajanj v zadnjih dveh letih je bil na začetku jasen in k temu namenu smo se **vlada in sindikati zavezali**, to pa je **odprava nesorazmerij v osnovnih plačah**. Kot ugotovljamo sindikati se **plačna nesorazmerja ne odpravljajo ampak se še povečujejo**, te ugotovitve so predstavniki vlade tekom pogajanj tudi večkrat potrdili.

Kot mi razumemo predlog zakona, ta od petih sindikatov, zdajšnjih podpisnikov KPJS iz naše konfederacije **odreka pravico do zastopanja zaposlenih v dejavnostih in poklicih njihove reprezentativnosti**. Uvesti se želi vzporedni sistem ugotavljanja ustreznosti sindikatov za podpis KPJS glede na celotne plačne skupine in plačne podskupine. V primeru člana naše konfederacije, Sindikata občinskih redarjev Slovenije, ki je reprezentativen v svojem poklicu, po predlogu zakona ta **sindikat ne bo več podpisnik KPJS**, ker ne zastopa celotne plačne skupine ali podskupine. Takšnih sindikatov je v javnem sektorju veliko in vsi ti imajo pravico reprezentativno zastopati zaposlene v svojem poklicu, predlog zakona pa jim to pravico odreka.

Po predlogu zakona, ki nam ga je posredovalo Ministrstvo za javno upravo, **niso več ustrezni za podpis KPJS mnogi sindikati javnega sektorja in posledično jih ne bo več na pogajanjih**, kljub temu, da **so reprezentativni v svojem poklicu**.

V konfederaciji nam ni jasno, kako si je MJU to zamislilo, pojasnili pa nam niso ničesar v zvezi s tem.

Kot pojasnjujemo predlog zakona **ne odpravlja ugotovljene neustavnosti** ampak **uvaja nove neustavnosti** z odrekanjem pravic reprezentativnim sindikatom do zastopanja zaposlenih.

V plačnem sistemu javnega sektorja plačne skupine in podskupine niso urejene po dejavnostih in poklicih in zato **se ne more vezati ustreznosti sindikata za podpis KPJS na plačne skupine in podskupine**.

Plačne skupine in plačne podskupine služijo zgolj tehnično administrativnemu pregledu posameznih skupin javnih uslužbencev. Še posebej to ni sprejemljivo zaradi po našem mnenju napačnega določanja reprezentativnosti sindikatom, s tem, da nekateri sindikati določeno reprezentativnost za oddelek ali skupino dejavnosti, ta oddelek ali skupina pa zajema več dejavnosti, ti sindikati pa imajo člane le iz ene dejavnosti znotraj oddelka ali skupine, številčno pa imajo toliko članov, da zadostijo kriterij števila za reprezentativnost celotnega oddelka ali skupine.

V Republiki Sloveniji velja Zakon o reprezentativnosti sindikatov, ki določa možne reprezentativnosti zgolj in samo **v posamezni** dejavnosti, **posameznem** poklicu ali pri **posameznem** delodajalcu in tako bi se naj reprezentativnosti z odločbami resornega delovnega ministrstva sindikatom tudi določale, določajo pa se napačno za oddelke in skupine dejavnosti. Zakon o reprezentativnosti sindikatov torej jasno določa, da je sindikat lahko reprezentativen **v posamezni** dejavnosti ali **posameznem** poklicu. V veljavni klasifikaciji dejavnosti (SKD-08), katere izsek za področje O prilagamo, je posamezna dejavnost določena le in zgolj na ravni razreda dejavnosti ali podrazreda dejavnosti, razred pa je označen s štirimestno številčno oznako in podrazred s petmestno številčno oznako. Vse druge oznake z manj števili od štiri so skupina dejavnosti (trimestna oznaka), oddelek dejavnosti (dvomestna oznaka) in področje dejavnosti (enomestna črkovna oznaka), torej niso posamezna dejavnost in zato se reprezentativnost za oddelek ali skupino dejavnosti ne more določiti brez izpolnjevanja pogoja števila članov **v posamezni** dejavnosti iz skupine, oddelka ali področja. Torej za razred **posamezne** dejavnosti z najmanj štirimestno številčno oznako za vse dejavnosti, ki so zajete v skupini, oddelku ali področju.

V primeru oddelka dejavnosti 84 Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti državne uprave, ta oddelek zajema 9 dejavnosti:

1. 84.110 - Splošna dejavnost javne uprave
2. 84.120 - Urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev, razen obvezne socialne varnosti
3. 84.130 - Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje,
4. 84.210 - Urejanje zunanjih zadev,
5. 84.220 - Obramba,
6. 84.230 - Sodstvo
7. 84.240 - Dejavnosti za javni red in varnost,
8. 84.250 - Zaščita in reševanje pri požarih in nesrečah
9. 84.300 - Dejavnost obvezne socialne varnosti

Torej eden oddelek dejavnosti (84), po imenu katere imajo posamezni sindikati določeno reprezentativnost, dejansko zajema 9 dejavnosti, posamezen sindikat pa ima napačno določeno dejavnost celotnega oddelka, čeprav ima člane iz samo ene dejavnosti. To je po našem mnenju popolnoma zgrešeno in nezakonito, ker takšen sindikat, glede na določeno reprezentativnost lahko sklepa kolektivne pogodbe z veljavo za vseh 9 dejavnosti oddelka, pa čeprav iz osmih dejavnosti oddelka nima niti enega člana.

Zakon o reprezentativnosti sindikatov določa, da lahko sindikat postane reprezentativen zgolj in samo v eni **posamezni dejavnosti**, lahko pa je reprezentativen v več dejavnostih, vendar mora iz vsake od teh dejavnosti izpolnjevati pogoj števila članstva za to dejavnost.

Še huje pa je to, da se za posamezne sindikate šteje, da so reprezentativni v dejavnosti, kot **izhaja iz imena sindikata**, kot primer Sindikata državnih organov Slovenije. V kateri dejavnosti je ta sindikat reprezentativen nam ne zna argumentirano pojasniti niti ministrstvo, ki je temu sindikatu izdalo odločbo o reprezentativnosti in izhaja iz njihovega pojasnila v prilogi. Ta sindikat sklepa kolektivne pogodbe že leta in "pravilno" reprezentativni sindikati večkrat niso podpisali kolektivne pogodbe ali njenega aneksa in je ta za njihove člane in zaposlene veljala zaradi podpisa Sindikata državnih organov Slovenije, za katerega se sploh ne ve v kateri dejavnosti je reprezentativen, o tem so bili na delovnem sodišču že sproženi kolektivni spori.

O vsem tukaj opozorjenem smo MJU že večkrat obveščali, a žal brez upoštevanja.

Glede na opisano in neurejeno stanje na področju reprezentativnosti sindikatov ter prilogo 3 predloga zakona (Dejavnosti in poklici po SKD-08 in SKP-08, ki ustrezajo plačnim skupinam in podskupinam), ki je po našem mnenju pripravljena popolnoma neprofesionalno, predlagamo, da se **določbe predloga zakona o sklepanju KPJS ponovno proučijo in uredijo v skladu z Ustavo RS in krovnimi splošnimi zakoni delovnopravnega področja**.

Nedavno smo vam posredovali predlog ureditve sklepanja KPJS z možnostjo uporabe pri vseh kolektivnih pogodbah, predlog prilagamo. Predlog ureja sklepanje in veljavo kolektivnih pogodb s samimi kolektivnimi pogodbami v skladu z Ustavo RS in zakoni delovnopravnega področja in to z zgolj dvema kratkima členoma. Do predloga se niste opredelili oz. v konfederaciji ne vemo, kaj se je s predlogom zgodilo.

S spoštovanjem,

Gvido Novak
predsednik

Priloga:

- Izsek iz SKD-08 za področje O
- Dopis Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z dne 16. 7. 2014
- Predlog rešitev uveljavljanja kolektivnih pogodb z veljavo v javnem sektorju, primer KPDU

Poslano:

- naslovníkom,
- Vlada RS
- Klemen Boštjančič, vodja vladne pogajalske skupine
- članom, z objavo na spletu